

N°. 49.

Birmdeenâ 5. Dezember

1866.

Geschessemes sinnas.

No Widssemes. Augstais Kungs un Keijers ar sudraba gohda-medali, lam wirsü ralshtits „par uszihtibu,” apdahwinajis Pederküllles walsts teefas preekschsehdetaju Jonas, Breslawas walsts teefas preekschsehdetaju Kreischmann, Sallas-muischas walsts-wezzato Lehpe un Pehrnowas stas draudses-teefas peesehdetaju Brasmanu. Schee medali teem pee Sw. Stanislawa bantes us krukhtim walkajami.

No Kurssemes. Augstais Kungs un Keijers ar sudraba gohda-medateem, lam wirsfraksts „par uszihtibu,” apdahwinajis to Schofsbergas pagasta-wezzato Jurri Spittal, Pastendes pagastawezzato Janni Raksmanu un Stendes, Kargades un Weggenes pagasta-teefas flihweri Georg Peter Diezmann, lai tahs pee Sw. Stanislawa bantes us krukhtim walka.

No Pehterburgas. 22trä November Dahnu frohna-prinzis no Pehterburgas aishrauzis; pats augstais Kungs un Keijers un Keelfirsti to pawaddijufchi libds dseisu-zeltam un tur labbas-deenas atdemuschees.

Wehl no Pehterburgas. Augstais Kungs un Keijers walddamam senatam sinnedu darrijis un pawehlejis, ka, tad Rohmas Bahwesta waldischana ar sawahm prettigahm darrischanahtm wiffu fatilichanohs un draudsihu ar Kreewu-semmes waldischanahtm isnihzinajuse un tadeht arri tahs notaischanas no 22trä Juli 1847 un zittas ihpaschas norunnas ar Bahwestu pah Rohmeeschu kattotu tizibas darrischanahtm un waldischanahtm Kreewu-semme,

arri sawu spehtu pasaudejuschas, ta, ka Bahwesta waldischanahtm schinni buhschanahtm te Kreewu-semme wairs naw to fazziht — tad tadeht nu schahdas darrischanas pehz walsts likkumeem pascha Kreewu-walste un Pohku-semme paleekoht padohsas tahm preeksch to norahditahm teefahm.

No Moskawas, Schitomiras un dauds zittahm weetahm Kreewu-semme ralkta, ka 23schä November nekahdas telegrafa sinnas newarrejuschi ne laist, ned dabbuht, tadeht, ka leelas wehtras un sneegs telegrafa drahtes farauhtijusch. Tapat arri notizis dauds aprinkos ahrsemnju walstes.

No Warschawas ralkta, ka tur 22trä November no rihta agri tas kara-spehta junkers Rogosa un junkers Podachalusin no 4tas Donawas kasaku regimentes, 25 gaddus wezs, Aleksandera zikkadeles grahwil tikluschi noschauti tadeht, ka pehdejä dumpja laika ar dumpineeem beedrojusches.

Ahrsemmes sinnas.

No Berlins. Pah to jauno Seemel-Wahzsemmes walstu beedribu turrenes awises fakka ta: Wiffas seemeta Wahzu walstes, kahdi 30 millioni eedshwotaju, sabedrofees tai jaunä beedribä: jo zeetaka un warrenaka nu fchi beedriba buhs, jo wairak ta ar sawas tautas buhschanahtm warrehs palikt meerä, tad arri ta pahreja Wahzsemme jo wairak juttisees atstahhta, speedisees zeetal schai klacht un tad Wahzsemmes weenadiba un weenprahhtiba paliks par ihstu pateefihu. — Tad nu til ween wehl eezeekama ta ta nosaukta parlamente, jeb patte leela beedribas run-

nas-fungu teesa, fur no wiffahm walstehm us to der-
rigi runnataji tiks iswehleti un us parlamenti sub-
titi, kas pirmu reis' Berlinē faeeschoht kohpā Februar
mebnesi. Papreetsch wiffas walstes tai paschā reisā,
kad Prnhfchi, to runnataju jeh parlamentes beedru
iswehleschanu turrechoht. Zittas waldischanas arri
jau preejsch tam weetneelus subtitchoht us Berlini,
lai ar Pruhfscheem kohpā isdibbina to grunti, us to
parlamentes likkumus zelt un t. pr. Pruhfchi tei-
zabs, ka to zekku tik labbi jau effoht eetaisijuschy us
to jaunu buhschanu, ka pa to us preefschu dohdā-
mees, ihsto Wahjemmes weenadibu un lablshschanu
panahfshoht.

No Italias. Taggad wiffa Giropa us Rohmu
ween wiffswairal skattabs un pahr to runna dasch-
daschadi, ka no wiffahm tahm sinnahm, kas no tur-
renes nahf, neko itt staidri newarr isprast. 11tais
Dezember (muhfu 29tais November) irr pagahjis,
kad Franzuschu saldateem pehz keisera Napoleona ap-
sohlichanahs wiffseem waijadseja no Rohmas aiseet;
woi nu tas jau notzjis, pahr to schobrihd' wehl ne-
lahdas sinnas naw. Daschi lassitaji warrbuht wehl
peeminnehs, ka 15tä September 1864 Franzuschu
un Italias waldischanas sawā starpā tā norunnaja,
ka pa 2 gaddeem, libds 11tu Dezember Franzuschu
karrā-spehkan no Rohmas ja-aiseet. Italias wal-
dischana apnehmahs, Bahwestu tais rohbeschās, kà
taggad irr, nemas neaisitilt un ar warru pretti stah-
weht latram zittam, kas no ahrpuffes Bahwesta
walstei gribbetu usmahktees. Italias waldischana
apnehmahs pretti nebuht, kad Bahwests karrā-pulkus
salassitu no zittahm kattotu semmehm few par ais-
fargaschanu, tik ween, ka lai tee nezekahs pretti Ita-
lias waldischanai. La arri apsohlijahs peenahlamu
daku parradu us fewi nemt no tahm Bahwesta wal-
stehm, kas Italias lehnina walstei peekrittuschas.
Tad wehl tas tikla notaisihts, ka Italias lehninam
buhš israudsiht few zittu galwas-pilssehtu un pa 6
mehnescheem ar wiffu sawu waldischanas buhschanu
turp aiseet. — Italias waldischana no sawas puffes
peepildijuse wiffu to, ko usnehmusehs un nu tadeht
skattabs, woi Franzuschu keisers sawus karrā-pulkus
arr' riktigā laikā no Rohmas weddihš prohjam. Ka-
pehz Franzuschy 1849tä gaddā us Rohmu gabjuschi,
pahr to daschadi spreesch. Winni toreis gabja, kad
Italeeschy arr' dumpyjahs, Bahwestam par apfarga-
schanu; bet jo wairal tadeht, ka Napoleons gribbeja
Franzijas basnijas-tehwus peclabbinahf, lai tee palih-
dsetu republiku apgabst un winnu par keiseru zelt
un winnam arr' notikka tā kà kahroja. Tad wehl
winnam nepatikka, ka Ghstreikeem bij waldischana Ita-
liā, tohs winsch labprahf gribbeja no turrenes is-
dsiht, jo tee arr' apfargaja wezza Franzijas lehnina
Burbona raddineelus, kas wiffi winnam nebij pa
prahfam. Gan nu wiffa Italia sem weenas galwas
itt ihsti arr' winnam nebuhtu pa prahfam, taf lab-
baki, ne kà kad Ghstreiki tur waldivja. Tas wiff win-

nam nu tik tahf isdewees un Italias saweenofchanai
pretti buht winsch nekā newarreja. Tadeht gan warr
saprast, ka winsch wis negribb, lai Bahwestam wiffa
laiziga waldischana tikla atnemtā un tapehz winsch
publejahs tam tahs semmes patureht, kas libds schim
atlikkuschas. Tomehr wiffas publes, ar ko keisers
Napoleons isdarbojees Bahwestu ar to jaunu Ita-
lias waldischana saderrinahf, irr palikkuschas weltas.
Bahwesta waldischana arween pagebreja wiffu wezzu
buhshchanu atpakkat — kas wairs newarr notilt. Un
nu irr peenahfufe ta deena, kam waijag' israhdiht,
kà us preefschu paliks. Gan nu zerre, ka Bahwests
atsihshoht, ka wairs tā newarr palikt kà libds schim
un us faderreschanu rohku sneegschohf Wiktoram Ema-
nuelam, kas tapat kà Napoleons nebuht negribb, ka
Bahwests no Rohmas buhs aiseet prohjam, kà tei-
zees, bet lai paleef tepat. So kas tad winnam lai
palihds, ja Italia to nedarrihs? Italias un Fran-
zuschu abbas kattolistkas waldischanas tā gribb un
tahs zittas, kà Ghstreiku un Spanias neko ne-eespehj.
Tad nu tik atleef ar Italias lehnina meeru faderreht
un us to tad arri — kà jau sinnam — Franzuschu
keisereene Egenia, kas swehto tehwu gauschi noschehlo,
gribb braukt us Rohmu un luhkoht ar sawahm luhg-
schanahm to peerunnahf, lai paleef meerā un lai pa-
leef Rohmā sawā pilli. Woi isdohfees? kas to sinn!
Taggad, kà jau pa laikam pee tahdas buhschanas,
dauds un daschadas gan ir brihnischkas sinnas dau-
dsina, ko Bahwests un ko zitti runnajuschy un spree-
duschy, bet tas tik wehjsch ween.

No Parihses. Franzuschu awises ar sawahm
Meksikas sinnahm wehl nekā newarr gallā tilt. Sauns
nekas schinnis deenas naw peenahjis, tadeht wehl
stribdahs pahrtahm jau agraki nahfuschahm sinnahmtā,
ka weeni falka: Keisers Maksimilians effoht Wera-
kruzē eelahpis Ghstreiku kuggi „Dandalo“ un brau-
zoht us Giropu un ohtri atkal falka, ka keisers no
Drizaba pilssehtas atpakkat dewees us galwas-pils-
sehtu Meksiku. Runna arr' wehl pahr to, kà Fran-
zuschu keisers Napoleons ar Seemet-Ameriku nospree-
dis Meksikas deht, ko wiffu mehš jau sinnam; ta-
deht mums pahr scho lectu nekas wairal neatleef, kà
nogaidiht, kas isjuts.

No Englandes. Tahs ruhpes pahr dumpi-
geem Fehneescheem waldischanai aug augumā. Du-
blines pilssehta effoht jau gruntigi padohhta sem kar-
ra-waldischanas. Alaschin no Amerikas atnahlu-
schōs kuggōs atrohdoht gan patronas, gan arri zitta-
das karrā-lectas, ko waldischana, sinnamē, tuhlin
nemmoht sawā glabbaschanā. Atnahkoht arri dauds
zilweki ar kuggeem, kam nekahdas mantas naw libds,
bet tee aisrunnajotees ar to, ka winni darbu melle-
joht. Tahdeem nu neko newarr darriht, jalaisch
walkā, lai gan tas jau ehrmigi parahdahs, ka no
Amerikas nahf darbu melleht, kad turpretti darba-
laudis arween mehds no Giropas eet us Ameriku.
So wairal waldischanai ruhpe ta sinna, kas pa juh-

ras telegrafu atnabluse, ka pats Steffens arri no turrenes effoht schurpu atnabzis un tas woi jau effoht Londone, jeb drih tur ainsnahfchoht.

No Turku walstes. Pahr Kandias-fallas dumpofchanu raksta, ka Kandeefchi paschi wiffi jau effoht padewufchees un pee meera liffufchees; katris atkal kohpjohht sawu darbu ka meera laika. Bet nu nabbagai semmei effoht tas sohds, ka tee fweefchee, kas palihga nablufchi, taggad dumpojotees us sawu rohku Turkeem pretti. Schee fweefchineeki effoht gan no Greeku-semmes, gan arri no zitt'reisejeem Garibaldi pulkeem un wehl no daschadahm zittahm malahm un tautahm kohpa falaffijufchees un masi Greeku dampfluggi itt schiglit braukdami, teem peeweddoht ko waijaga. Schee fweefchineeku barri effoht fallas neapdfihwotâs weetâs nomettufchees, un lai gan Turku fuggi brihnum waltejoht wiffas mallas, tomehr no Sibras teem teekohht palihdsiba peewesta, ka tee labbu laifu tahdu buntineeku karru warreschoht west. Ta stabsta Franzufchu sinna, kas Turku aisstahm; warr buht, ka irr teefa. — Zitta sinna stabsta, ka klosteri Arladi Turki ar sturmi effoht nehmfufchi, bet paschâ tai brihdi tee muhfi, kas klosteri pahrstahweufchi, ar bisfahfchm to ispehrufchi gaisa, pee ka dumpineekeem kahds fimts wihru pohsta gahjis. Turkeem 58 effoht krittufchi un 150 eewainoti.

No Giptes. Giptes wize-kehniufsch Ismail Pascha sawu walsti pateefi grihb eetaifihht ta, ka gandrih wiffur Giropâ jau irr, prohti, ka wiffas kauschu kahrtas sawus iswehletus weetneekus jeb runnatajus fuhht us walsts runnas-deenu, fur tee lai par wiffas walstis labklahfchanu farunnajahs un derrigus liffumus eezeff. Ar ihpascheem liffumeem wize-kehniufsch arr' nosalka, kahdeem teem iswehleteem runnatajeem buhs buht, prohti, no peederriga wezzuma, gohda-kaudihm un tahdeem, kam labba flawa ween. Schi walstis-teefa kohpa faefchoht Kairo pilsehtâ. Wize-kehniufsch scho sinna pasluddinadams, teizis, ka kad wianna tehwa tehws schahs semmes waldischanu us nehmis, tad schi semme bijufe pawiffam fajukluse un neweenam te nehjufe drohscha dsihwe. Wiasch tad effoht schai walstei labbalus liffumus dewis un grunti lizzis nahkamai labklahfchanai. Scha tehws atkal effoht pa tahm paschahm pehdahm tablat us preefchu gahjis, kamehr to waldischanu scha rohtâs nolizzis. Ar Deewa palihgu wiasch nu zerrejohht to wiffu tablat us preefchu west, ko wianna leeli preefch-gahjei apnehmfufchees un t. pr.

Zittos eefsch- un ahrsemmes sinna.

No Nihgas. Winnâ ohtdeenâ 22trâ November walfarâ, kahds rentineeks no Leifchu puffes abrauzâ pahrdaugawâ ar kammanahm, fur eefschâ bij 3 nosautas zublâs, 5 schahwetas jehra puffes un wianna pascha zekka-fulle. Bet kad jau bija til wehlu, ka wairs newarreja pahri zelt, tad kahds jauns zilwels tam peefittahs flahht un to pahrrunnaja, lai

til brauzohht scham lihds, schis to pahrweddifchoht pahrladdu lihds ohtrai puffei. Braufufchi tad arr' un abbi itt laimigi pahrladdu-fallu pahrbraufufchi us Moskawas Ahrihgu. Te nu rentineeks grihbjeis sawam waddonam pateizibas-algu doht un gahjis pee lakterna-stabba, no sawa malta to isnemt. Bet pa to azzumirkli waddons ar wiffu firgu un wesumu aisbehdsis, ka ir polizeja ne pehdas newarreja fahfihht. Sargajatees, lauzineeki!

Wehl no Nihgas. Pagahjufschâ neddekâ zaur to leelu leetus-lihfschanu muhfu seemas-zefschs pagallam isnihka un daugawas leddus gahja prohjam us juhru ta, ka pahreefchana daugawâ pawiffam tilka aislaweta. Taggad atkal irr palizzis aufstals un ar seemeka wehju dauds mas falst, sneegs atkal peenahl, leddus daugawâ irr apstahjees un kaudis kahjahm nahht pahri pahrladdu to nelihdsenu fagruhdufchu leddu. Ja ta pastahwehs, tad preefch teem fuggeem, kas te pee pilsehtas, buhs zefschs jalausch wakkâ, lai tee warr aiseet.

No Bessarabias. Pehterburgas awises stabsta, ka 23schâ November pulst. 12¼ pufsdennâ Sorokoi pilsehtâ kaudis nomannijufchi gruhdeenu semmes eefschâ, kas bijis til stipris, ka mahjahm greesti un lohgu rahmji plihfufchi. Preefch ta gruhdeena bij ka leels pehrfona ruhzeens dsirdams, kas gahja no wal-kareem us rihta puffi un liffahs, itt ka dauds smaggi wahgi brauzohht pa bruggetu eelu. Gruhdeens pats taiffa tahdu trohtfni, itt ka kmagga leelgabbala schahweens.

No Franzijas. Is Numille pilsehtas raksta ta: Nefenn kahdâ walfarâ dselsu-zekka statfionâ atnahja mantu-rinda un no schejenes zittus waggonus panehma lihds. Bet waktneeki nemas nenomannija, ka weens waggons laikam nebudams labbi peekehdehts, nahja wakkâ un palikka us fleedehm stahwoht. Pufsnakti no Liones nahja reisneeku rinda un schahs rindas maschina eespeedahs tai zekka buhdamâ waggonâ ta, ka scho itt labbi warreja us preefchu stumt un stubma, bes ka waktneeki to mannija, lihds Schermen pilsehtai, fur wiffa rinda apstahjahs. Schinni waggonâ bij dauds maifi arjauneem iskalteem kapeiteem, kas no Parisies bij weddami us Italiu. Maschina scho waggonu stumdama, bij daschu maifu pahrlahfufuse un zaur to labs pulks spohscho kapeiku bij istaifjufchees us dselsu-zekka, kas tur gulleja, kamehr ohtâ rihtâ zekka-waktneeki tohs falaffija un pilsehtas waldischanai nosuhhtija.

No Schmeefchu semmes, Ehtreiku walste. Kahdâ zeemâ netahl no Budweis pilsehtas kahds kurwu-pinnejs, wahrâ Wenzels, bij ohtu seewu prezzejis no zitta tahkata widdus. Schi wianna ohttra seewa drih no mahjas pasudda un nahburgi, wihru par leelu stridneeku un kausli pasihdami, dohmaja, ka seewa effoht atpakkat aisgahjufe us sawu dsimteni. Kahdu deen' — tas bij Stâ Novemberi — wianna pirmas laulibas 6 gaddus wezs dehlinsch

spehledams ar zitteem behrneem isfazzija, ka mahtei laikam atkal dikti gribbotees eht, ka ta weenabi brezhohht. Rahds zits puika to pasfazzija saweem wezzafeem un tee pahr to dohmigi palikkuschi, meldeja to sinnu teesai. Ihpascha kommissionone tillä iswehleta, kam to leetu buhs ismelleht un schi kommissionone tuhlin demahs us to mahju. Wenzels brihnojahs lohti, kad tohs teefas-lungus sawä mahjä eeraudsiija, bet palikka arr' bailigs, kad schee pehz winna seewas jautaja. Winsch nu gan leedsahs un teiza, ka ta nemaß të ne-effohht, bet effohht aishgahjuse probjam; tomehr tee lungi winnu eeflehdja kahda ihpascha kambari un tad paschi gabja to mahju ismelleht. Winna dehlinu teefas-lungi raudsiija ar glaudischanu un laipneem wahrdeem pahrrunnahht, lai tas teem zettu rahditu, kur ta nelaimiga mahte atrohnama. Puifehns lungus wedda us behnina un rahdija us kahda katta sem jumta, kur bij kahds muhris, ar masu aishschaujamu dehliti preeschä, teifdams, ka mahte tur effohht eefschä. Muhris tillä noplehsts un nu breefmas parahdijahs lungu azzihm. Kahdä 5 pehdas garrä un 3 pehdas plattä zaurumä atraddahs ta nabbga seewa wiffä divu gaddu netihrumä un bes kahda apgehrba, gluschi kauli un ahda ween, kas jau trihs deenas bij palikkuse bes pahrtikkas un jau pawiffam nejehdfiga. Gan nu nabbadstti nodewa ahrsteschana, bet mas jerre, ka isdohsees glahht. Winnas nescheligo wihru nodewa teefahm, kur tas sawu sohdu dabbuhs.

No Englandes. Kahda Wahzsemmes awise stahsta tä: Englandes kehneene Viktoria mehds allaschin — kad ta irr Balmorä — no sawas pils isheet pastaigatees us laula. Tä nu arr' notikka schinni waffarä, kad ta ar kahdahm sawahm beedru dahmahm stary laukeem staigaja uu tur weenu weenigu seewu atradda kartuppeku-laulä strahdajohht, lai gan darba-rihku tur bij wairak, kas israhdija, ka arri wairak strahdneeki pee scha darba isgahjuschi. „Woi juhs weena patte të strahdajat, seewin mihta?“ tä kehntneene to jautaja, us zelma apsehdsamees. Seewa atbildeja: „Tä jau gan irr, manni darba-beedri irr aishgahjuschi. Sakka, ka kehneene effohht të abraufuse un tee nu irr aishgahjuschi kehneeni skattitees.“ „Kapehz tad juhs arr' ne-effat gabjuschi?“ kehneene jautaja. Seewa raustija sawus plezzus un atteiza: „Woi es? No gan dohmajat, ka es eetu sawu darbu aiskaweht tik tabeht, lai dabbuju kehneeni redseht! Tas gan man to warretu palihdseht! Tee nerras, kas aishgahjuschi, pasaudehs sawu deenas-algu — tas buhs wifs. Es esmu nabbaga un man jagahda pahr peezeem behrneem un pahr flimmu wihru.“ Kehneene nu atrassija wiffu naudu uo sawahm pawaddonehm un to seewina i eebhra flehpi tä fazzidama: „Sakkeet sawahm draudsenem, kas aishgahjuschas kehneeni skattitees, ka kehneene patte të bijuse juhs apmelleht.“

No Indijas raksta, ka nabbaga kautineem tur arween wehl effohht leels bads. No waldischanas

puffes gan teefohht darrihts kas eefpehjamß, tomehr rahdotees, ka ta nelaima arween wairumä eijohht tabeht, ka to trublumu nekä newarr tä pildihht ka wairadsetu. Stuttakas aprinki bads jo breefmigi plohsotees; tur laudis mirstohht tik leelös pulkös, ka lihkuweddeji nepaspehjoht wiffus aishwest; purri un grabwji pildotees ar lihkeem, putni un swebri no lihkeem barrojotees un gaisß ar neweffeligu smalku peepildotees, no ka laikam driht iszelsees kahda mehram lihdsiga sehrga, kas atkal sawu pohsta- un breefmas-darbu strahdahs.

Jannakahs un telegrafa sinnas.

No Parihses. No Aleksandrias të tahda sinna atnahkuse, ka effohht zeet' fanemts tas Seemet-Amerikaneets Suratt, kas apfuhdsehts, ka winsch arr' effohht wainigs pee Linkolna nokauschanas.

No Mailandes. Sinna no Wihnes të stahsta, ka kambara-lungs Bombelles effohht aishreisojis us Gibraltaru, tur sagaidihht Meßikas keiseru Maksimilianu, kas 20tä (8tä) Dezember gan tur atnahksehoht ar to fuggi Dandalo. Meßikas keisers ne-effohht wis atteizees. — Zitta sinna no Parihses stahsta, ka Maksimilians sawä pehdejä grabmatä, to 23schä Nowember rakstijis, effohht fazzijis, lai wairs preeschä winna sinnas nesuhthohht us Meßiku.

No Madrides. Kehninsch un kehneene, krohna-prinzis un prinzeße Isabelle no ministeru presidenta Narwaeß pawadditi, aishbrauja us Lissaboni, Portugales kehniu apmelleht.

No Rohmas, 27. Nowbr. (9. Dez.) Niswalakar 71ma Franzuschu regimente Tschiwittaweßkias ohstä eekahpa fuggös us probjam-brauffchanu. 69ta regimente turpu nogahjuse. Wiffi Franzuschu fraktesfuggi tur irr atnahkuschi un tillai weens ween palikat palizis.

No Pehterburgas, 30tä Nowbr. (telegr.). Weena Keisera ukase nosalka, ka buhs isdohht jaunass tresorscheines par 9 millioneem rublu. Ohtra ukase wiffadu lahrtu zilwekeem dohd brihwibu nekustamas mantas sewim sagahdaht Widsemmé. Trescha ukase stahsta pahr semneeku semmes pahrdohschanu Widsemmé un Kursemmé.

No Bukarestes raksta, ka Rumanias ohstä ne-eelaischoht Turku fuggus, pirms tee desmit deenas ahrpuffe palikkuschi, jo effohht isdaudsinahhts, ka Turkusemmé dseltenais drudstis effohht kahjäs.

No Konstantinopeles. Franzuschi sultanam effohht peedahwajuschi sawu un Englandeeschu fugguspehku, ar to aishfargahht Kandias ohstas, lai dumpofschana drihsat beigtohs.

Seemet-Wahzsemmes beedriba.

Seemet-Wahzsemneeki weenu beedribu zehluschi. Schahs beedribas lohdsols un ferde irr tee Pruhfschi. Kwadrat-juhdses skaitohht schai Seemet-Wahzsemmes beedribai leeluma pehz peederr ta festa weeta. Pee-

zähm zittahm semmehm ween wairaf kwadrat-juhdsu lä Seemet-Wahzsemmes beedribai. Spanijai peederr ta peekta weeta. Spanijai irr 9200 kwadrat-juhdses, bet Seemet-Wahzsemmes beedribai 7541 kwadrat-juhdses. Ja Deenwidd'walfar-Wahzsemme arri beedribai peemestohs, tad jaunai Wahzsemmei buhtu 9662 kwadrat-juhdses. Wahzsemmei tad leeluma pehz peederretu ta peekta weeta un ta nahftu tuhlin pehz Franzijas.

Kad kauschu skaitli skaitam, tad Seemet-Wahzsemmes beedribai peederr ta peekta weeta:

- 1) Kreewu-semme (Giropä) . . . 61,061,801.
- 2) Franzija . . . . . 37,472,732.
- 3) Austrija . . . . . 32,572,932.
- 4) Anglija un Ithru-semme . . . 29,321,029.
- 5) Seemet-Wahzsemmes beedriba 29,220,968.

Tad nu Seemet-Wahzsemmes beedribai ween 100,061 dwehsefu masaf lä Anglijai un Ithru-semmei. Ja Deenwidd'walfar-Wahzsemme schai beedribai peemestohs, tad „Wahzu beedribas walstibai“ buhtu 37,032,500 dwehsefu un tai tad kauschu pulka deht peederretu ta trescha weeta. Bet kad to zittkahrteju Wahz beedribas Austriju arri wehl klacht peeskaita, tad Wahzsemmei wairaf buhtu kwadrat-juhdsu lä Franzijai, kurrar 9850 kwadrat-juhdses. Til ween Kreewu-semme un Sweedru-semme tad buhtu leelaka ne lä Wahzsemme. Jo Kreewu-semmei irr 99,135 un Sweedru-semmei 13,825 kwadrat-juhdses, bet Wahzsemmei tad buhtu 13,258 kwadrat-juhdses. Bet kauschu skaitla pehz Wahzsemmei tad peederretu o htra weeta Giropä. Jo tad pee Wahzsemmes peederretu 49,240,000 zilweku. Weenigai Kreewu-semmei tad wairaf buhtu to kauschu.

Awisehm ar tahdeem skaitleem taggad japuhlejahs. Jo Pruhsehu ministers Bismarkis un Franzijas keisars Napoleons abbi diwi irr wahji, zaur fo Giropä wiffa politika pee meera gabjuse.

Tas bij par mahzibu.

Seema taggad atkal mums preeksch azzim stahdahs un laudis, kas leelaku uppju tuhwiimä dsihwo, fahf farunnatees: zil affu mallas schoosem' us krastu weddischoht, fo pawaffarä ar plohssteem us Ribgu woi zittu weetu nolaiht? Wan labbi, un kam spehls, tam isdarriht naw leela leeta. Bet kautini mihti, effat prahstigi un apdohmigi pee plohsstu taifschanas, ka lai jau taifohht us krasta zaur neapdohmibu un pehzaf us uhdena zaur nestipru darbu nelaimenoteef, lä ta deemschehl daschä weeta jau notikkuse. Tè stahstischi, lä isgabjuschä pawaffarä ar plohsstu-taifschanu isdewahs tahdam, kas bij pahdrohshs un zittu kauschu padohmu nepeenehma.

Kä warrbuht pee wiffahm leelahm uppehm, täpat arri pee daugawas stipri ar plohssteem strahda. Notikkahs pasihstamä draudse, fur S. fainneeks pehz wezza eeradduma malku preeksch plohssteem wedda un

tahdä weeta plohssta-weetu apnehma, fur wezzafi laudis winnam stipri leedsa, tapehz, ka tur pahrleeku straujsch uhdens un stahws krafts. Bet S. fainneeks weens pats islikkabs gudris buht, wezzischi padohmu pahrgalwu laida un paleelidamees teem atbildeja, aismirdams, ka arri pee schi darba lä pee wiffahm leetahm Deewa palihgs ween warroht lihdscht. Winsch nehmahs taifihht un kad weena plenniza labbi isdewahs un ar to labbi gabja, tad palikka wehl leeligaks un fazzija: „Woi es neteizu, ka isdohsees!“ Sahka tuhlin ohtru plennizu taifihht, un ta arri bij jau lihds puffed gattawa, të nelaimesengelisch eestahjabs starpä un breesmigä wihsē neween winna darbu isjausa, bet daudsus, kas pee schi darba strahdaja, ar behdu-affarahm pamahzija, ka ne-effohht wis labbi, us jawu paschu gudribu un spehku ween patautees.

Tai paschä briedi, kad breesmas tuhwojabs, bij no tahs turpat tuhwiimä buhdamas skohlas, pa sawu briedstundu skohlas-behrni us krasta nogahjuschi un pa sawu lusti arr' palihdschjuschi malku riddäs (fafeetas kahrtes, fur malku frauje eefschä) sweest. Daschi arri bij eekahpuschi riddäs eefschä un palihdschjuschi to eemestu malku sakraut. Tè us weenreis itt nejahuschich straujsch uhdens tahs pufsch peelahbetas riddäs us stahwa krasta tä pakustinaja, ka wiffas apzeetinaschanas-wirwes ar wisseem meeteem no krasta tikka israutas un riddäs lihds ar teem tur darbä buhdameem zilwekem ruhldamas un krahldamas leelä daugawä tikka eerautas! Al sawu breesmu! Tee nabbaga zilwezini tikka zits aij kabhahm, zits aij rohlahm skreedamahm riddahm pawaffaras aufstä uhdeni lihds eerauti. Trihs meitas gandrihs pawisfam gallu dabbuja, jo tahs tikka dsitt eerautas un straujais uhdens tahs parahwa riddahm appaschä. Deewa schehlastiba ta bija, ka winnas tannis uhdensbreesmas ar rohlahm bij sakampuschas kahrtes un til ilgi pee tahm turrejuschabs, lamehr laiwa peefstrehja un tahs no nahwes isglahba.

Tä nu azzumirkli të krastä ta lustiga tehrschschana un smeekli palikka par breesmahm un affarahm. Deewam japateiz, ka neweens skohlas-behrns nebij eerauts uhdeni, kam gan masa zerriba buhtu, atkal abrä tikt. No schi notikkuma lai preekschschmi nemm wiffi, kas us uhdeneem pelnahs, ka jadshwo prahstigi, ka jaluhds Deewa palihgs un naw ja-apmahde prahstigi kauschu padohms. Arri saweem ammatabrahteem, skohlmeistereem, padohmu dohdu, sawus mahzektus netur nepalaiht weenus paschus, ka tee tahdä wihsē ne-eekriht neaisbildinamä nelaimē. Mums wajag' nomohdä buht pahrgalwu winneem lä tahdeem, kam buhs atbildeschanu doht.

A. Ang.

Behdu-augti.

(Stat. Nr. 48. Beigums.)

Un scho usswareeschanu mehsh arr' warram eeman-

toht. Behdu-augki mums nekad netrubst, kad mehs nostumschanâ stipri pee Deewa turramees, us wiinna schelastibas-waigu, neschaubigi tizzibâ un zerribâ, muhsu ar affarahm pluhdamas azzis pazettam un no wiinna apsohlichanam preeku un apmeerina-schanu smeltam. Til tas warr zilwela dschwibu un tahs preeku- un behdu-deenas zilwela dschwiba fa-prast, kas daschâ behdu-zepfi, kâ judrabs ugguni irr lausehts un schlihtshts, un kas til swarru-kausâ irr swehrts un par weeglu naw atrasts, un til tas, kas sinn, kas irr zihnitees un zeest. Kas nekad ar beh-dahm naw zihnitees, tas irr lihdsinajams tahdam zilwefam, kas meerigi sawâs mahjâs dschwu un kas dauds no juhres-breefmahm stabtoht dsirdejis; bet pats wehl ne weenreis naw ne fuggi ne laiwâ bijis un nekahdas juhres-breefmas neds baidijis neds re-dsejis. Kas behdas naw zeetis un ar tahm naw zihnitees, tas newarr pee ihstas atsihschanas nahlt. Schi irr ta zihnischana un kaufschana ar tahm lab-bahm un kaunahm usmahfschanahm, kas apfahrt mums dausahs, un — bes kaufschanas un zihnischana naw nekahda — uswarreschana.

Tahda firds, kas wehl nekahdas behdas naw re-dsejuse, tahda aqs, kas wehl nekad naw raudajuse, ta newarr lihdszeetiga buht, ta newarr noschelo-damas affaras isleet par sawu tuwaku, jo tahdam zilwefam trubst tahs jaukas faites un firds-juschanas no tuwaku-mihlestibas. Til ko mehs paschi es-sam baidijuschi un pascht mahzijuschees, til tas ween irr muhsu, no neweena mums ne-atraujams un ne-atnemams ihpaschums, un mehs nekad ohtra beh-das un fahpes tâ fajuttisim un faprattisim, ka ween tad, kad tahdas paschas behdas un fahpes muhsu firdis jaw reis buhs fadausijuschas un fagraus-schas. Bet tahda irr wihrischka un wißwairaf weena feewischka firds, kad tai ta swehta safilbidama, lihds-zeesdama braktu mihlestibas-leesma nedegg un ne-twehlo!? Tad ta irr aufsta, tuffcha un nomirrufe.

Labbi tam zilwefam, kas pahrbaidihts stipris tiz-zibâ un zerribâ paleef, tahdam ween baggatas, garrigas mantas isaug no schi behdu-litena. Tah-dam ween schi paschale parahdahs dauds jaukaka un labbata un teescham wiensch pats arr' irr dauds jau-kaks un labbaks palizzis. Skaidra, ne-ismehrojama preeziba, pazeeschana un mihliba irr wiinna besgal-liga manta un dalka, kas wiinnu meerigi un preezigi zaur schahs semmes-dschwibu pawadda. Pateizigs wiensch baida tohs preekus, ko tas Rungs tam subta, bes bailehm wiensch sagaida tahs behdu-sturmes, kas pahr wiinna galwu nahlt, jo wiensch irr ruhdihts behdu-ugguni. Teescham tahds ween dseed un fauz itdeenâs un istundas, rihtôs un waffarôs, pree-tôs un behdâs, ar to fristigu dseedataju:

„Kur irr stipra kaufschana,
Tur irr uswarreschana.“

Wittbrg.

Abilde.

Us to scho awischu N° 47 Mahjas weefa apgab-

datajeem rakstistu grahmatu steidsamees sawu atbildi doht.

Par to, ka kaulu-milti — tã gruntigi semmes-kohepeji leezina — neween preefsch labbibas, bet arri preefsch linneem un kartuppeteem derr, irr jau fenn sinnama leeta un buhtu gluschi welti, par to wehl fahdus wahrdus runnaht. Tadeht mums rahdahs, ka zeenijams rakstitajs Schmidt lunga dohtu mah-zibu laikam naw faprattis pilnigi isdarriht un naw wis pareisi, ka zaur tahdu nepilnigu prohweeschanu gribb nospreest, ka kaulu-milti preefsch linneem ne-derroht. Lai nu to lectu warretu labbaki apspreeft, tad wajaga mekleht, fur atrohdamâ ta waina, kadeht linnu weetâ urruki ween auga? un kas buhtu bijis jadarra, lai tã nenotiftu?

Labbaki gan buhtu bijis, kad zeen. rakstitajs mums flaidras sinas buhtu dewis, t. i.: kahdâ semmê wiensch tohs linnus sehjis? kas us schi lauka preefsch tam auga? kâ schi semmê tiffa isstrahdata? nu kahdâ laikâ, t. i., woi jau pehrn ruddeni, jeb tiffai schinni pawaffarâ un zil reises wiinna irr arta un ezgeta? Tizzam, ka, kad zeen. rakstitajs pats fewi tã buhtu jautajis, kâ tã minnejam, tad pats jau to pilnigu atbildi buhtu atraddis. Til dauds kâ noprohtam, tad laikam ta semmê irr flitta un flitti isstrahdata bijuse, un tad jau saprohtams, ka tahdâ semmê arri dauds niknu sahlu sehklinas un faknites atrohdahs, kurras wiffas tad, kad semmê teef iszillata un sub-dota, sahlt diht un itt kâ jaunu dschwibas spehlu dabbujuschas, pilnâ gresnumâ augt. Ihpaschi tad, kad us tahdu semmi, kâ jau peeminnejam, tur, fur ar weenu zettortu dalku muzzas buhtu deesgan bijis, usleef wesselu muzzu kaulu-miltu, zaur ko semmê zettahs tahds spehls, ka wißs dihgohs, kas wiinnâ atrohdahs, arri dihgst un aug. Juhs, mihti semmes-kohepeji, to jau deesgan kuhseet peedschwujuschi, ka niknas sahles, kuru sehklinas un faknites agrafi atrohdahs semmê, ne kâ ta issehta sehla, un tadeht agrafi ne kâ schi dihgst un aug. Tã tad tahs niknas sahles, kam faknes plaschaki isplehschahs un kam irr plat-takas lappinas, arri driht apmahz linnus, kam tiffai weena patte taifni semmê cedama faknite un kam no eefahkuma tiffai diwas masas lappinas irr, ko nik-nas sahles driht apspeesch un wirfrohlu dabbujuschas, weenas paschas aug. To daudsfahrt redsam pee linneem, kas pehz meescheem sehti, tad, kad ar ar-schanu un ezzeschanu niknas sahles naw rihtigâ laikâ isnihzinatas. To paschu arri redsam pee linneem, kas plehsfuma semmê sehti, tad, kad semmê naw grun-tigi isstrahdata un no wellenahm tibra; zittadi irr atfal tur, fur schluttes dehsinatâs.

Tas irr flaidri sinams, ka no linnu-sehlahm newarr niknas sahles isaugt un ka kaulu-miltôs itt ne-kahdas sehklinas neatrohdahs un tadeht, kad niknas sahles us tibruma aug, tad wiinnu sehlahm wajag' tanni semmê atrastees. Jo, kas semmê neatrohdahs, tas arri newarr no tahs isaugt; jo dabbâ tahds

spehks nemaj naw, ka itt no neneeka warretu kas zeltees.

Been. raksttajs stabsta, ka blakkam schim gabballam laufs hijis, kas preeksch 2 gaddeem preeksch meescheem tizzis fuhdohts; pehz meescheem tur ausas fehtas un pehz ausahm ittin labbi linni augufchi. Ta atkal weegli saprohtama leeta, weenkahrt, linni prischus fuhdus nemihlo, bet jo labbi isdohdabs tahda lauka, kas preeksch diweem sehjumeem tizzis labbi fuhdohts un ohtrahrt, ka semme preeksch meescheem un ausahm labbi isstrahdata un zaur to arri niknas sahles tikufchi isnihzinatas, zaur to tad arri linneem waijadseja ittin labbeem buht un labbakeem, ne ta tanni gabballa, fur niknu sahlu sehklas bij eefschâ un fur tadeht pehzaf tahs niknas sahles pilnâ gresnumâ leppojahs.

Kad nu wehl zeen. raksttajs padohmu luhds, tad, zil labbi to sinnadami dohjim un ar ihseem wahrdeem preekschâ likim to, to jau dauds prahgtigt semmes-kohpeji pee linnu-sehshanas irr nolemmuschi un par labbu atradduschi. Wissi us to ween wifswairaf aizrachda, ka semme no niknam sahleh m effoht jatihra; un tas isdarrams ta: weeglu un tschagganu mahlainu semmi waijag' pehz seemaja weenu reisi ruddeni un ohtru reisi pawaffarâ preeksch sehshanas art; turpretti stingru un aultu semmi waijaga weenu reisi ruddeni un diwi reisas pawaffarâ art un pehz il katras arshanas pirms noezzeht, kamehr sahles kreeti fadhigt. Pehz pehdigas ezzechanas waijaga to lauku norulleht, tad apseht, ar ezzechahm sehklas ee-ezzeht un tad atkal norulleht; bet kad semme flapja, tad newaijag' rullti wirsû laist. Sehllu waijag' tiklat weenu zolli dilli semme guldinah. Kad linni jau 4 lihds 6 zolles us semmes issteepuschees, tad tuhlin waijag' likt niknas sahles no winneem israweht. Pee schi darba wifslabbal feemas un behrni laishami; scheem waijag' ar bassahm kahjam wirsû eet un pretti wehjam eefahlt raweht, ka lai tee nomihiti augli no wehja warretu atkal weeglati pazeltees." Gufshas waijag' ar garru spizzu dunzi isdurt. Ja ta darriseet, tad teescham niknas sahles juhfu tihrumâ wirsrohtu nedabbus.

Kad semmi preeksch linneem griib fuhdoht, tad, ta jau minnejam, naw labbi, prischus stakta fuhdus nemt, bet jo labbi irr kaulu-miltus ar gipfi un pelneem maifitus us lauka reisa ar sehllu uskaijht: prohti, us weenu puhra-weetu nemm 150 mahrzinas pelnu, 100 mahrz. kaulu-miltu un 100 mahrz. gipsu; pawiffam schahdu maifijumu Angli kothi flawe. Shpafchi to katram semmes-kohpejam newarr deesgan peefohdinaht, lai linnus leel raweht, jo raweschana pee linneem teel desmittahrtigi atlihdsinata.

Wehl labbaki irr, ka netihra semme scho maifijumu jeb arri kaulu-miltus ween jau ruddeni ittin pa-agri issehj, semmi aparr un tad leel kahdas 2 lihds 3

nedelas stahweht, lai sahles usdihgt, un tad atkal atarr, zaur to neween wiffas niknas sahles teel isnihzinatas, bet arri tas iskaijums teel iskaufehs un tahda kahra pahwehrt, ka lihds linni nahkoshâ pawaffarâ sahlt no semmes to preeksch sawas ustureschanas waijadfigu barribu usnemt, arri schi irr gattawa.

Weidsiht zeenijamam raksttajam wehl tahdu padohmu dohdam: nahkoshâ gabba ihpafchu isprohweschanu turreht us ta ar kaulu-milteem fuhdota gabbalina un atkal us zitta tikpat leela gabbalina, kas labbi ar lohpu-fuhdeem fuhdohts, un to lai darra tahda wihse: abbeem tihruma gabbaleem waijaga buht weenâ leelumâ, weenâ laika un weenadi buht apstrahdateem, un ar weenu un to pafchu sehllu weenâ deenâ buht apsehtheem; beidsiht arri waijaga winnus weenâ deenâ noptaut. Turflah waijaga to sehllu (lai winna buhtu no kahdas labbibas buhdama), ar weenu mehru nemt un arri noswert, zil mahzinas ta swerr; un tad tihrumis irr apsehst, tad waijaga to deenu un to sehklas mehru un swarru peerakstht. Tad wehl waijag' peefihmeht to usdihshanas deenu un wifsu to, kas lihds plauschanas deenai wehra leelams. Arri buhtu labbi, kad to augu garrumu un t. pr. peefihmetu. Bet kad winni noptauti, tad waijaga katra tihruma plahwumu fewischi iskult, graudus katrus fewischi ismehroht un noswehrt, falmus un pellowas arri katrus fewischi noswehrt un tad wiffas tahs sinas mums peestelht, par kurrham pateikim. Labbi buhtu, kad ta darritu trihs lihds tschetrus gaddus no weetas us teem pafcheem laukeem un sinnamu darritu to, to peenahkufchi. Itt zaur schahdu isprohweschanu ween flaidra pateifiba nahlt gaismâ un tas warretu wifseem tehwu-semmes kohpejem par preekschshmi derreht. Jo labbi buhtu, kad schahdas isprohweschanas wairaf weetâs tiktu isdarritas un pa awisehm isfludinatâs; jo tahdas sinas semmes-kohpeju prahtu appaismo un derr pee tehwu-semmes aplaimoschanas. Us schahdu wihsi zittas tautas to gaismu un atfihshanu panahkufschas, kas irr winnu labklahschana un stiprums, ta to pee Pruhscheem redsam. Wehs no sawas puffes apshlam wiffus pee semmes-kohpeju un kauschu appaismoschanas derrigus rakstus pateizigi sawas lappâs usnemt un, fur waijadseh, atbildeht.

Ta lai fabeedrojamees weenprahgtigi pee tautas appaismoschanas un tehwu-semmes labklahschanas kohpa strahdabt, zits ar padohmu, zits ar darbeem, ka pehz ar preeku warram fazziht: „Wehs ne-effam apnikufchi pahre sawu un sawu brahtu labklahschanu gabdabt!“

Jauna gramata.

Häcker lunga gramatu-bohdê, Nihgâ, dabujama schahda jauna gramata: **Isstahstischana, ta irr gabjis ar tizibas atjaunoschanas-darbu.** Ohtra dalka. Matka 20 lap. sudr.

Sluddinaschanas.

No Jaunas-muischas vagasta, Krimuldas basnizas-draudse, teel teem ahrpufs pagasta dshwodameem sinams darrichts, ka tai 10ta Dezember f. g. tee pagasta preekscheeki tiks wehleti un wisseem wehletajeem sawas balsis jadobhd, ta arri dshmschanas-shmes no fewihm un teem sawejeem japeenes. Jaunas-muischas p.-t. tai 24ta Nov. 1866. Preekschehdetajs G. Jurgens.

S i n n a.

Rihgas Staueru-Artela kantors atroh-dahs zuku-eela, Wolffschmidt kunga namma N 32.

Weena aplobpeja (Aufwärterin) warr weetu dabbuht, ehrlschku-eela N 8, Kbnke mahja.

Siguldes Gables-muischa teel labba tibrma semme ar ptawahm, pa 20 un wairaf puhra-weetahm, isrenteta un teel wiffa fehla preeksch tahs semmes no rentedemeja klahd dohta. 3

Kad es til libds gadda beigahm ween andeleschu, tad libds tam gribbu isvabrdoht wiffas sawas prezses, ka: swahr-lus, hifses, westes, wirschwahrkus, schalles, siltus sahbakus, krelus un wiffadas zittadas drehbes. Wanna andele irr pee Sinder-wahrteem tai janna bohde N 84 us daugawas tirgu. 3

U. Krasnikow.

Sabeedroti Rihgas Wahzu dischleri un stuhlmaleri darra sinnamu, ka winnu magashne, ko fauz

beedribas mehbetu magashne,

(Associations Möbel Niederlage) kalku un leelas smiltschu-eelas stuhri, Karjowa namma, warr dabbuht wiffadas mehbes un polsteretas leetas par lehtu tirgu un ar tahdu apgalwoschannu, ka wiffas stipras un labbas.

Pawiffam labbi un lehti te warr dabbuht stajjus, kumodes, galdus, krehslus, speegekus un daudi zittas leetas. 3

Jauna bohde,

Rihga, Sinder-eela N 16,

pirzejeem peedahwa koschinelli un koschinella-salwi 1, 2, 3 un wairaf mahzinas willas staisiti farfannu pehrweht, arri saku, silu, kirsch- un kasse-brubnu, pellschu, dsel-tenu un melnu. Wiffas sortes Anilin-pehrwju, arri tahdas, kas uhdeni istausjamas, no 5 1/2 libds 20 rubl.; pikka-pehrwi, blausteini, kromkali un t. pr. Arri blafschu-sahles un farfannu-pulweri warr dabbuht turpat pee

Adolf Wetterich,

J. Jaksch un beedra pulkstenu-bohde,

blakam rahtusim,

darra sinnamu saweem draugeem us sem-mehm, ka te atkal por jaunu atwesti 8 deenu un 24 stundu seenas-pulkseni, sudraba zilinder- un enkura-pulkseni ar glahsi, woi kayseli preekscha, kas irr nahkufchi no Wabzsemmes un Schweizu fabrikeem un teel pabrdohti par lehtu tirgu un ar apgalwo-

schannu. Katris, kas kschas pulkseni pehrf, dabdu drifketu galwoschas-raftu libds, fur eerakstibts tas nummers un zittadas pulkstena apshmeschanas, lai, ja kahdureis tas pulkstens teel sagts, winsch ar to leezibu warr to par sawu peeder-ramu mantu peerabdiht, ja fur tiktu atkal atrastis.

Preeksch scheem pulksteneem arri pee mums irr dabbutjamas selta, sudraba un jaun'selta fehdes, garras un ihfas un stary tahm leetahm weena sorte, kas taifsta no ta ta nosauzama talmi-selta, irr labba, jo ta nemaš nepaleef melna. 8

Papirofi un smehkejama tabaka.

Perstanes	par 25,000 gab.	3 rub. 50 kap.	} pr. Comptent.
Canonette	" 1,000 "	4 " "	
Bastra	" " "	" " "	
Buschku	par 1000 gab.	4 rub.	
Kurtshennie stipra			} par 1000 gab. 7 rub. 50 kap.
Petit Canon			
Basca			} par 1000 gab. 8 rub.
Kahira			
Krutschennie			} no 1 rub. 20 kap. libds 4 rub. par mabrj.
Pahitos			
Turku tabaka			} 80 kap. " "
Perseeschu tabaka stipra			
Amerikas tabaka weegla			} 40 " " "
Krimmas Basra tabaka stipra			
Krimmas tabaka weegla			} 20 " " "
Sawanuas kaktu tabaka			
Zigarru atleeki			} 22 " " "
Wiffas sortes zigarru	no 1 libds 15 rub.	par 100 gabbaleem pa leelahm un masahm dalkahm pahrdohd	

Leo Wiffor,
kohp-eela, N 14.

Paul Jakobi bohde,

jaun'eela N 11,

warr dabbuht:
dubbult-drahnu mantelus ar un bes trahga, wiffswahrkus.
willanus wihreechu krelus, sishchu mantiljas, Amerikas krinolus, willana schalles preeksch lungeem un dah-mahm,
" dibetes bluhses, Englischu addamu bohwillas dsju, ahdas tafchas no 3 libds 8 rub.
dubbult-drahnas jalkas no 3 rub. un dahrgakas, spizzes, bantes, blondes. pulkes un daudi zittas schahdas prezses par ittin lehtu tirgu.

Paul Jakobi.

Liturgias grab-matas.

atkal dabbutjamas Jaunwellé un Rihga pee Ritschmann un Pafalneck kungeem, ka arri Plates kunga grabmatu-bohde pee schahku-wahrteem. Turpat arri dabbutjama "Dhrtes grabmata" un "Swehtas dohmas."

Teesu-papibri uo 4 dalkahm irr iskrittschi Behterburgas woi Moskawas Ahribga. Lihdsu mihkus atraddejus, tohs nodoht us Behterburgas seshu, fur arri peenahlamu pateizibas-algu dabbutj.

Weens siwens irr peeklibdis Behterburgas Ahribga, falei-eela N 7. Kam pasuddis, tas prett barrisas atmaksu to tur warr atdabbuht.

Libds 2. Dezember pee Rihgas amahkufchi 2325 fuggi un aisgahjufchi 2290 fuggi.

Atbildedams redaktehs A. Leitan.

Driktehts pee Ernst Plates, Rihga.

No jensures atwehlehts.

Rihga, 2. Dezember 1866.